

Odlomak iz knjige

ŠVERCERI VLASTITOG ŽIVOTA

Autor Milan Kangrga, Beograd, 2001.

.....

Ti Franičevićevi stihovi podsjećaju me na njemačkog filozofa, jednog od najznačajnijih mislilaca 20. stoljeća, Ernsta Blocha i njegovo naglašavanje - uspravnog hoda- kao simbola čovjekova ljudskog dostojanstva, čemu je Bloch posvetio svo svoje humano djelo, a naročito svoju knjigu pod naslovom *Naturrecht und menschliche Würde* (Prirodno pravo i ljudsko dostojanstvo).

Jure Franičević-Pločar

Svak ima jedan ranjavi obujam
i jednu hladnu gnjecavu plitkoću
ugao jeze
glas koji se vraća
ali dovoljan je prostor za dva ljudska stopala
da bi čovjek mogao stajati
da bi uspravan mogao sanjati
za klečanje treba više
za gmizanje najviše...
svak ima jednu ranjavost skrivenu
kutijicu neku o zid razbivenu
i brid mučnine
al dovoljan je prostor za dvije stope zemlje
i jedan jarbol htijenja.

Kad naime govorim o *švercerima vlastitog života*, onda je riječ o fenomenu koji je specifičan za onaj društveni sloj koji se obično naziva *inteligencijom ili čak intelektualnom elitom ove zemlje*. Taj fenomen prije svega izaziva pitanje *same mogućnosti izdržavanja* takvog oblika i načina života, koje graniči gotovo s patološkim stanjem, reklo bi se čak s pravom psihičkom bolešću poput jedne *šizofrenije* (koja se definira kao dvojstvo ličnosti), ili pak *paranoje* koja joj je slična po mnogočemu. Takav naime doista šverca, ali ne stvarima i robama, kako bi nešto zaradio pritom, nego upravo *svojim vlastitim životom*, što na prvi pogled izgleda ili nemoguće, ili pak monstruozno! Kada naime sam vlastiti život postaje (glavno!) *sredstvo* švercanja, kakav je to onda život? Taj - kao što se to obično kaže - život ili djelovanje ispod žita najdublje je nepodnošljiv, protuprirodan, protuljudski ili čak antiljudski, pa se normalno postavlja pitanje, kako takvi *dvospolci* mogu izdržavati takav život što ga švercaju na sve strane i u svim javnim (a možda i privatnim, pa čak i intimnim) prigodama?! A pritom ipak - ostaju mentalno - *zdravi*? Ili su dakle takvi tipovi ljudi *bolesni*...